

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับงานวิชาการระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในภาคเหนือ การวิจัยจะกล่าวถึง ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือการวิจัย การสร้างเครื่องมือการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การนำเสนอข้อมูลการวิจัยและสถิติที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งมีดังต่อไปนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือ ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในจังหวัด อำเภอ/กิ่งอำเภอ ที่มีโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคเหนือ ปีการศึกษา 2537 ซึ่งประกอบด้วย เขตการศึกษา 7 และ 8 จำนวนศึกษานิเทศก์ 798 คน ดังรายละเอียดจากตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามจังหวัด เขตการศึกษา 7 และ 8

เขตการศึกษา	จังหวัด	ศึกษานิเทศก์	ศึกษานิเทศก์	รวม
		สปจ.	สปอ./ก.	
7	นครสวรรค์	15	47	62
	ตาก	14	22	36
	พิษณุโลก	14	33	47
	กำแพงเพชร	14	29	43
	สุโขทัย	13	31	44
	อุตรดิตถ์	14	29	43
	เพชรบูรณ์	15	37	52
	พิจิตร	14	30	44
8	เชียงราย	13	49	62
	เชียงใหม่	17	78	95
	ลำปาง	13	47	60
	ลำพูน	14	25	39
	แพร่	15	29	44
	น่าน	14	38	52
	แม่ฮ่องสอน	14	24	38
	พะเยา	14	23	37
รวม		227	571	798

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามความต้องการและวิธีการพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์ เกี่ยวกับงานวิชาการระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นเรื่องเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) ซึ่งถามเกี่ยวกับ ตำแหน่ง ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชวราชการ ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งศึกษานิเทศก์ วุฒิต่างการศึกษา และประสบการณ์ในการประชุม อบรม สัมมนา เกี่ยวกับงานในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 2 เป็นเรื่องเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับงานวิชาการระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และเป็นเรื่องวิธีการพัฒนาตนเอง มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check-list)

การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้า ทฤษฎี แนวคิด และหลักการ เอกสารต่าง ๆ ตลอดจนสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบโครงการ และผู้บริหารโรงเรียนที่เปิดขยายโอกาสทางการศึกษาเกี่ยวกับงานวิชาการระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ศึกษานิเทศก์ต้องไปปฏิบัติการณ์เทศ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. นำข้อมูลที่ได้มากำหนดเป็นแนวทางและโครงสร้างของเครื่องมือ โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3. สร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามความต้องการตามเนื้อหาและขอบข่ายที่กำหนด โดยครอบคลุมกรอบความคิดและขอบข่ายของการวิจัย
4. นำเครื่องมือคือ แบบสอบถามความต้องการที่สร้างเสร็จเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจ เพื่อให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
5. นำแบบสอบถามความต้องการเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงในเนื้อหาและความถูกต้องของภาษาที่ใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
6. นำแบบสอบถามความต้องการที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้งหนึ่งเพื่อความสมบูรณ์ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
7. จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปเก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การประสานงานเพื่อการวิจัย

ผู้วิจัยขอให้บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทำหนังสือถึงเลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัยและอนุเคราะห์โดยออกหนังสือแจ้งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดทุกจังหวัด รวม 16 จังหวัดในภาคเหนือ
2. การส่งและเก็บรวบรวมแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามถึงประชากรโดยตรงคือศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ และให้ประชากรส่งแบบสอบถามกลับถึงผู้วิจัย ตามที่ได้ระบุไว้หน้าซอง ซึ่งสอดคล้องและคิดค้นแบบไว้เรียบร้อยแล้ว
3. แบบสอบถามที่ส่งไปจำนวน 798 ฉบับ ได้รับคืนจำนวน 732 ฉบับ ทุกฉบับที่ได้รับคืนมีความสมบูรณ์ และคิดเป็นร้อยละ 91.73 ของแบบสอบถามที่ส่งไป ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน

ประชากร	จำนวนแบบสอบถาม (ฉบับ)			
	ส่งไป	กลับคืน	สมบูรณ์	ร้อยละ
ศึกษานิเทศก์ สปจ.	227	192	192	84.58
ศึกษานิเทศก์ สปอ./ก.	571	540	540	94.57
รวม	798	732	732	91.73

การวิเคราะห์ข้อมูล

- ข้อมูลสถานภาพส่วนตัว วิเคราะห์โดยวิธีแจกแจงความถี่และใช้ค่าร้อยละ เพื่อนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย
- ข้อมูลความต้องการพัฒนาตนเองของศึกษานิเทศก์ วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ยวัดค่ามัชฌิมเลขคณิต และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายชื่อในแต่ละด้าน โดยจำแนกตามข้อมูลของศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ รวมทั้งข้อมูลในภาพรวมของทั้งสองกลุ่มเพื่อหาความต้องการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับงานวิชาการระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด อำเภอ/กิ่งอำเภอ ตามเกณฑ์ค่ามัชฌิมเลขคณิต ดังต่อไปนี้
 - ค่าเฉลี่ยของคะแนน 3.50 - 4.00 มีความต้องการมากที่สุด
 - ค่าเฉลี่ยของคะแนน 2.50 - 3.49 มีความต้องการมาก
 - ค่าเฉลี่ยของคะแนน 1.50 - 2.49 มีความต้องการน้อย
 - ค่าเฉลี่ยของคะแนน 1.00 - 1.49 มีความต้องการน้อยที่สุด

3. ข้อมูลวิธีการพัฒนาตนเอง วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และใช้ค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สูตรคำนวณค่าร้อยละ

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนของผู้ตอบข้อนั้น} \times 100}{\text{จำนวนของผู้ตอบทั้งหมด}}$$

2. สูตรคำนวณหาค่าเฉลี่ย

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} = คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ = ผลบวกของคะแนนทั้งหมด

N = จำนวนข้อมูลทั้งหมด

(วิเชียร เกตุสิงห์, 2534)

3. สูตรคำนวณหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$\text{S.D.} = \sqrt{\frac{\sum X^2}{N} - \left(\frac{\sum X}{N}\right)^2}$$

เมื่อ S.D. = ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$ = ผลรวมของกำลังสองของคะแนนแต่ละจำนวน

$(\sum X)^2$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N = จำนวนประชากร

(ประกอบ กรรณสูต, 2528)